

TASTO
SOLO

07.08.25 JUPITER
, 20.30h IN GEMINI

ESGLÉSIA DE
SANT GENÍS

PROGRAMA

Jupiter in Gemini *L'Ars subtilior a la cort de Joan I d'Aragó*

JACOMÍ DE SENLECHES (temps de màxima activitat, entre 1380 i 1400)
Je me merveil / J'ay pluseurs fois

JEAN ROBERT TREBOR (temps de màxima activitat, entre 1380 i 1400)
Passerose de beauté

JACOMÍ DE SENLECHES
Fuions de ci

JEAN ROBERT TREBOR
Quant joyne coeur

ANÒNIM
Alleluya

PHILIPPE DE VITRY (1291-1391)
Impudenter / Virtutibus laudabilis / Alma redemptoris Mater

PHILIPPE DE VITRY i CÔDEX DE ROBERTSBRIDGE (segle XIV)
Firmissime fidem / Adesto / Alleluya

JACOMÍ DE SENLECHES
La harpe de melodie

FRANCISCUS ANDRIEU (segle XIV)
Armes, amours / O flour des flours

BERNARD DE CLUNY (segle XII)
Pantheon abluitur / Apollinis eclipsatur / Zodiacum signis

JACOMÍ DE SENLECHES
En attendant, esperance conforte

JEAN ROBERT TREBOR
En seumeillant

JACOMÍ DE SENLECHES
En ce gracieux temps

Concert sense pausa
Durada aproximada 70 minuts

TASTO SOLO

Anne-Kathryn Olsen, **soprano**

Marine Fribourg, **mezzosoprano**

Víctor Sordo, **tenor**

Pau Marcos, **fidula**

Natalie Carducci, **fidula**

Bérengère Sardin, **arpa gòtica**

Guillermo Pérez, **clavisimbalum, organetto i direcció**

Concert en memòria d'Ernest Lluch

Amb la col·laboració de:

COMENTARI MÚSICA SOTA EL PATRONATGE DE JOAN I D'ARAGÓ

Joan I d'Aragó (1350-1396) va ser un monarca de transició entre el seu pare, Pere III el Cerimoniós, i el seu germà, el rei Martí I amb el qual s'extingiria la casa catalana. Existeix unanimitat a descriure Joan I com algú disposat a gaudir del millor de la vida, donant curs a les seves dues aficions preferides, la caça i la música; tant és així que Bernat Metge se l'imagina en *Lo Somni* (1398) purgant en el més enllà per haver-se delectat «molt més que no devia en caçar e escoltar ab gran plaer xantres e ministrers». Cantors i instrumentistes gràcies als quals va penetrar amb força en la Corona catalanoaragonesa l'estil francès de l'Ars nova, que responia als gustos afrancesats de la cort i molt en particular als del rei Joan. Les seves bases teoricopràctiques, que van assentar Philippe de Vitry (1291-1361) i Jehan de Muris (c.1290-c.1351), van cristal·litzar en una sèrie de motets en llatí atribuïts a Vitry, el compositor de major renom actiu a França cap a mitjan segle XIV el testimoni del qual no va trigar a recollir Guillaume de Machaut (c.1300-1377).

Ni Ars nova ni Ars subtilior haurien estat possibles sense el patronatge d'un cercle de melòmans al qual van pertànyer els més alts membres de la noblesa

Enfront d'un gènere de tall intel·lectual com va ser el motet, reservat a un cercle d'entesos, l'obra de Machaut donaria un impuls definitiu al desenvolupament de la cançó cortès polifònica, balades, rondells i virelais de factura molt més lliure que concedeixen un paper essencial a la melodia davant dels aspectes rítmics i d'estructura

de la composició. Sense oblidar-la, no obstant això, perquè amb la cançó polifònica neixen, per així dir, les formes musicals, convertint-se en protagonista d'un sorprenent moviment d'avantguarda, l'Ars subtilior, en les últimes dècades del segle XIV. Va ser aquest un moviment col·lectiu en el qual és difícil distingir a un compositor d'un altre i que va durar poc, encara que prou per a desenvolupar el sistema d'escriptura musical fins a convertir-lo en un llenguatge internacional que continua vigent fins avui.

Ni Ars nova ni Ars subtilior haurien estat possibles sense el patronatge d'un cercle de melòmans al qual van pertànyer els més alts membres de la noblesa, Joan I entre ells, que no sols van acollir en les seves residències palatines als més famosos músics del moment, sinó que van sufragar la còpia d'aquells manuscrits que recopilen el seu repertori. Sobretot el vocal, perquè en l'instrumental va dominar l'art de la improvisació sense que es recollís per escrit fins ben entrat el Renaixement, llevat d'excepcions.

El concert de Tasto Solo inclou alguns dels fragments més representatius de l'Ars nova i l'Ars subtilior que van ser del gust de la cort catalanoaragonesa en temps de Joan I. Uns es troben recollits en manuscrits que procedeixen d'aquesta cort i altres en manuscrits forans que inclouen, entre altres, obres de dos destacats compositors que van estar en algun moment vinculats a ella, Johan Robert àlies *Trebor* i Jacomí de Senleches.

Per seguir un ordre cronològic, les obres més primerenques del programa són els dos motets de tema sacre de Vitry, un dels quals té la particularitat de figurar transcrit per a tecla en un dels rars manuscrits de l'edat mitjana que recopilen repertori instrumental. Els segueix el motet de Bernard de Cluny, la peça del gènere que va obtenir major difusió en el seu moment per la seva sorprenent lletra. De les seves dues veus

originals, una *-Apollinis-* cita pel seu nom a dotze destacats músics, entre ells Muris, Vitry i Machaut, als quals l'autor parangona amb els signes del zodíac, comparació en la qual insisteix en l'altra veu *-Zodiacum signis-* autocitant-se en sotmetre's a l'autoritat dels seus insignes col·legues.

Si singular és l'estil de Trebor, no ho és menys el del sonador d'arpa Jacomí de Senleches, al qual es deuen alguns dels més subtils fragments de l'Ars subtilior

Eustache Deschamps i Franciscus Andrieu, autors respectius de la lletra i la música de la doble balada *Armes, amours / O flour des flours*, s'inclinen al seu torn davant Guillaume de Machaut, dedicant-li després de la seva mort aquesta sentida lamentació. Un homenatge al qual se suma indirectament Johan Trebor, en reprendre el primer vers d'*Armes, amours* en la primera de les dues balades que va dedicar a Joan I, *En seumeillant m'avint une vesion*, convertint-ho en tornada seva. Tracta aquesta balada d'una expedició a Sardenya projectada pel rei, que Trebor degué escriure –lletra i música– poc abans o després d'incorporar-se al seu servei en qualitat de xantre de la reial capella, se suposa que després d'haver-ho estat de la del comte de Foix, Gastón Phébus.

L'altra balada és *Quant joyne coeur en may est amoureux*, la tornada de la qual al·ludeix als colors groc i vermell viu de l'estendard del rei d'Aragó, *Qui porti d'or et de gueles gonfanon*. El seu argument transcorre el mes de maig, quan el planeta Júpiter es troba sota el signe de Gèmini. La lletra juga amb el doble sentit del terme Júpiter, planeta i déu romà (i epítet de Joan I), que s'utilitza per a equiparar un signe astrològic amb el palau en què imaginàriament el déu tenia fixada la seva residència.

A Violant de Bar, segona esposa del rei, Joan Trebor li va dedicar altres dues balades de les quals una és *Passerose de beauté, la noble flour*, que es vincula a *Quant joyne coeur* mitjançant un complex joc de cites que caracteritza l'estil del compositor. Ambdues daten de cap a 1390.

Si singular és l'estil de Trebor, no ho és menys el del sonador d'arpa Jacomí de Senleches, al qual es deuen alguns dels més *subtils* fragments de l'Ars subtilior. Abans d'entrar al servei del cardenal d'Aragó, Pedro de Luna, futur papa d'Avinyó Benet XIII, ho va estar en el de la reina de Castella, Leonor d'Aragó, germana de Joan I. Aquesta va morir el 1382 i per aquest motiu Jacomí va escriure la balada *Fuions de ci*, en la qual un enginyós ús de la síncopa produeix un efecte de sanglot que envaeix a l'oient. El més cèlebre fragment dels sis que es conserven de Jacomí és, no obstant això, el virelai *La harpe de melodie*, particularment per aquella de les seves còpies que inscriu la composició a l'interior del dibuix d'una arpa. Precedent de les tabulatures per a llaüt del segle XVI, alhora que de la música ocular, la seva lletra és una endevinalla que només si es resol permet accedir a la lectura musical de la composició.

Maricarmen Gómez Muntané

A close-up, oil painting style portrait of Joseph Haydn, showing his head and shoulders. He is wearing a white powdered wig and a dark coat with a white cravat. The background is dark and textured.

CLUB DE CLÀSSICA JOSEPH HAYDN EL GRAN CLÀSSIC

TORROELLA DE MONTGRÍ
CICLE DIVULGATIU
DE 3 CONFERÈNCIES
A càrrec de Joan Vives
al Museu de la Mediterrània

Dissabte 18.10.2025—11 h
Els anys de joventut a Viena
(1732-1765)

Dissabte 22.11.2025—11 h
Al servei de la família Esterházy
(1765-1790)

Dissabte 13.12.2025—11 h
L'etapa Final
(1790-1809)

Més informació a www.festivaldetorroella.cat
Cal inscripció prèvia

TASTO SOLO

Tasto Solo combina creativitat, recerca històrica i virtuosisme en la seva exploració de la música medieval i de principis del Renaixement. Sota la direcció del seu fundador, Guillermo Pérez, el conjunt aposta per una producció limitada de projectes de gran qualitat amb els quals il·lustrar el refinament de repertoris exquisits, captivant les audiències a través d'un llenguatge musical únic, acompanyat de ritme dramàtic, posada en escena, improvisació i diàleg entre els intèrprets. En els últims vint anys el grup ha jugat un paper decisiu en la recuperació i difusió de repertoris musicals oblidats i que avui retroben la seva esplendor en els escenaris.

La discografia de Tasto Solo inclou els dos primers volums d'un projecte de tríptic dedicat a la música per a tecla del segle XV, *Meyster ob allen Meystern* i *Le chant de leschiquier*, així com un disc consagrat als repertoris anglesos de principis del segle XVI, *Early Modern English Music: 1500-1550*, tots publicats per Passacaille Records. Aquestes gravacions han rebut nombrosos premis i distincions internacionals com el Diapason d'Or, Nominació ICMA, Amadeus CD de Mes, Ritme & Àudio Clàssica Excel·lent, Pizzicato Supersonic, Scherzo Excepcional o el

©Robin H. Davies

France Musique Coup de Coeur. L'últim CD de Tasto Solo *Eros & Subtilitas: Capricci, Madriagli e Danze in Dialogo*, amb obres instrumentals i vocals del Renaixement italià compostes per Vincenzo Ruffo i contemporanis, ha estat publicat el 2023 pel segell de Jordi Savall, Alia Vox.

Des del seu debut internacional el 2006, Tasto Solo ha actuat en prestigiosos festivals de música antiga i sales de concert per tota Europa, entre els quals destaquen L'Auditori de Barcelona, l'Innsbruck Festival of Early Music, Brussels Bozar, Konzerthaus Berlin, Wiener Konzerhaus, Utrecht Oude Muziek Festival, la Fondation Royaumont, el AMUZ i el Laus Polyphoniae Antwerpen, el Festival de Saintes, el Concertgebouw Bruges, Tage Alter Musik Regensburg, Montalbâne Festival, Académie Bach, Vannes Early Music Institute, Festival de Ribeauvillé, Cantar di Pietre, Wratislavia Cantans, Festival de Música Antiga de Sevilla, Setmana de Música Religiosa de Cuenca, Printemps des Arts de Nantes, Voix et Route Romane i la Russian Early Music Foundation, entre molts d'altres. El 2020 el conjunt va fer el seu debut en els Estats Units amb una gira de concerts organitzada en col·laboració amb l'Arizona State University Herberger Institute for Design and the Arts.

Tasto Solo va actuar per primera vegada al Festival de Torroella de Montgrí en l'edició de 2010

TEXTOS

Jupiter in Gemini

L'Ars subtilior a la cort de Joan I d'Aragó

Je me merveil / J'ay plusieurs fois

[CANTUS]

Je me merveil aucune fois comment
Homme se vult meller de contrefaire
Ce dont n'escrit fin ne commencement
Et quanqu'il fait, raison est au contraire.
Dorenavant voil ma forge deffaïre:
Englume ne mertell ne m'ont mestier
Puis que chancuns se melle de forgier.

[TENOR]

J'ay plusieurs fois pour mon esbatement,
Ou temps passé, heü playsir de faire
Un virelay de petit sentiment
Ou un rodel qui a moy puis playre.
Mais maintenant je me vueil tout quoy tayre
Et moy lesier ester et reparer
Puis que chancuns se melle de forgier.

Passerose de beauté

Passerose de beauté, la noble flour
Margarite plus blanche que nul cygne
donc Jupiter l'espousa par sa valour
ens Engaddy, la precieuse vigne:
car du printamps a tous monsstre la doutour
pour esbaudir cuer qui vray amour garde.
resjouis est quicunques la regarde.

En son cler vis sont trestuy li gay sejour,
plaisance, odour, honnesté tres benygne.
car Nature en la produyre mist vigour;
quant la fourma, y tint sa droyte ligne.
son dir just, compas, mesure et playsant tour
en son faytis corps droyt com lance et darde:
resjouis est quicunques la regarde.

Fuions de ci

Fuions de ci, fuions, povre compaigne,
chascuns s'en voist querir son aventure
en Aragon, en France ou en Bretaingne,
car en brief temps on n'ara de nos cure,

Em sorprèn / Moltes vegades

[CANTUS]

De vegades em sorprèn com
l'home vol involucrar-se en la composició
d'allò del qual no escriu ni el final ni el principi,
i tot el que fa, la raó hi és contrària.
D'ara endavant vull desmantellar la meva forja:
ni l'enclusa ni el martell em necessiten,
perquè tothom s'està involucrat en la forja.

[TENOR]

Moltes vegades, per diversió
en el passat, he tingut el plaer de fer
un virelai modest
o un rondell que em va agradar molt.
Però ara vull estar en silenci
i deixar-me estar i tornar a casa,
perquè tothom s'està involucrat en la forja.

Rosa malva de bellesa

Rosa malva de la bellesa, la noble flor
Margarida més blanca que un cigne
per això Júpiter es va casar amb ella pel seu valor
ens Engaddy, la preciosa vinya:
la dolçor de la primavera es mostra a tothom
per delectar el cor que conserva el veritable amor.
S'alegra qui la mira.

En el seu rostre brillant s'hi reflecteix el feliç
alliberament,
plaer, perfum, decor molt suau,
perquè la Natura va posar força en la seva creació;
quan la va formar, va mantenir la recta norma,
la seva parla honesta, compàs, mesura i agradable gir
en el seu cos elegant, recte com una llança i una
javelina:
S'alegra qui la mira.

Fugim d'aquí

Fugim d'aquí, fugim, pobres amics,
cadascú busca la seva fortuna
a Aragó, França o Bretanya,
perquè aviat ningú ens protegirà,

fuions querir no vie bien seure,
ne de morons yci eure ne jour
puis que perdu avons Alionor.

Quant joyne cuer

Quant joyne cuer en may est amoureux
et Jupiter, au palais de Gemynis
fet son sejour gay, playsant, deliteux
au roy puissant viennent de lointain paiiz
maint chevalier et dames de mout haut pris
a sa nobleté, dont grant est le renon
qui pourte d'or et de gueules gonfanon

Alleluya

Alleluya, alleluya, aleluya,
Benedictus es, Domine,
Deus Patrum nostrorum,
et laudabilis et gloriosus in saecula.

Impudenter / Virtutibus laudabilis / Alma redemptoris Mater

[TRIPLUM]

Impudenter circumivi
solum quod mare terminat
indiscrete concupivi
quidquid amantem inquinat
si amo forsan nec amor
tunc pro mercede crucior
aut amor nec in me amor
tunc ingratus efficior
porro cum amor et amo
mater Aeneae media
in momentaneo spasmo
certaminis materia
ex quo caro longe fetet
ad amoris aculeos
quis igitur ultra petet
uri amore hereos?
fas est vel non est mare
fas est. quam ergo virginem?
que meruit bajulare
verum deum et hominem
meruit quod virtuosa
pre cunctis plena gratia
potens munda speciosa
dulcis humilis et pia.
cum quis hanc amat amator
est ergo grata passio
sui amor quo beatur
amans amoris basio
O maria virgo parens
meum sic ure spiritum
quod amore tuo parens
amorem vitem irritum.

anem a buscar una vida més segura,
no ens quedem aquí ni un dia, ni una hora més,
ja que hem perdut Elionor.

Quan el jove cor

Quan el jove cor s'enamora durant el mes de maig,
i Júpter fa la seva feliç, agradable i
deliciosa estada al palau de Gèmini,
molts cavallers i dames venen de països llunyans
per visitar el Rei, i se senten encantats
per la seva noblesa, àmpliament coneguda,
aquest Rei que porta un escut d'armes
fet d'or i del color de la sang.

Al·leluia

Al·leluia, al·leluia, al·leluia,
Beneït ets, Senyor,
Déu dels nostres pares,
lloable i gloriós per sempre.

Com un llibertí / Digna de lloança / Amant mare del Redemptor

[TRIPLUM]

Vaig vagar com un llibertí
per la terra que envolta la mar.
Vaig desitjar confusament
tot el que l'amor contamina.
Però tal vegada aquest amor
no va ser amor veritable
i aquí em recompensen amb la tortura.
Per contra, quan algú m'estima
sense que jo estimi, llavors soc jo
qui es torna malvat.
Però quan l'amor ve de tots dos costats,
llavors és la mateixa Venus qui es posa
enmig de l'espasme.
I és l'ocasió de lluitar pel que mossega
en l'amor i que rares vegades empesta
per molt de temps.
Qui voldria jugar a l'heroi
i demanar cremar d'amor?
Tal vegada has d'estimar-ho, o tal vegada no.
En efecte, el que és necessari és estimar
a la Verge que va merèixer donar a llum
al veritable Déu i home.
S'ho mereixia perquè era virtuosa,
plena de gràcia sobretot, poderosa, pura,
bella, gentil, humil i devota.
Qui estima és estimat a canvi,
i és un sofriment plaent,
un amor propi pel qual l'amant és feliç amb la
recompensa de l'amor.
Oh Maria, verge mare,
fes el mateix per mi
i evita l'amor inútil
al qual obeeix el teu costum.

[MOTETUS]

Virtutibus laudabilis
moribus commendabilis
specie peramabilis
puritate legibilis
kari desiderabilis
genere venerabilis
potentia terribilis
artibus profanabilis
miraculis mirabilis
Maria caro nobilis
esse carni sit utilis
velis quod per te labilis
spiritus infamibilis
tandem reddatur humilis
ac deo acceptabilis.

[TENOR]

Alma redemptoris mater.

Firmissime fidem / Adesto / Alleluya

[TRIPLUM]

Firmissime fidem teneamus:
trinitatis patrem diligamus
qui nos tanto amore dilexit
morti datos ad vitam erexit
ut proprio nato non parceret
sed pro nobis nunc morti traderet
diligamus eiusdem filium
nobis natum nobis propiciam
qui in forma dei cum fuisset
atque formam servi accepisset
hic factus est patri obediens
et in cruce fixus ac moriens
diligamus sanctum paraclitum
patris summi natiq̄ue spiritum
cuius sumus gracia regnati
unctione cuius et signati
nunc igitur sanctam trinitatem
veneremur atque unitatem
exoremus, ut eius gracia
valeamus perfrui gloria.

[MOTETUS]

Adesto sancta trinitas
musice modulantibus
par splendor una deitas
simplex in personis tribus
qui extas rerum omnium
tua omnipotencia
sine fine principium
duc nos ad celi gaudia.

[TENOR]

Alleluya, Benedictus et cetera

[MOTETUS]

Digna de lloança per les teves virtuts,
lloable pels teus costums,
adorable per la teva bellesa,
digna de ser triada per la teva puresa,
desitjable per a l'estima,
de venerable llinatge,
terrible pel teu poder,
digna pels teus talents,
meravellosa pels teus miracles.
Maria, que la teva noble carn
vingui en ajuda de la nostra.
Prega que per mitjà de tu
l'esperit inconstant i desenfrenat
sigui humiliat
i agradable a Déu.

[TENOR]

Amant mare del Redemptor.

Ferma la fe / Vine / Al·leluia

[TRIPLUM]

Mantinguem ferma la fe:
estimem al pare de la Trinitat
que ens va estimar amb tant d'amor,
que va ressuscitar als lliurats a la mort
mentre no va perdonar al seu propi fill,
si no que el va lliurar a la mort per nosaltres.
Adorem a aquest mateix fill
nascut per nosaltres, propiciat per nosaltres,
qui havent tingut forma de Déu
va acceptar la forma de servent.
Això ho va fer en obediència al pare.
i va morir clavat en la creu.
Adorem al sant consolador,
l'esperit de l'altíssim pare i del fill
per la gràcia del qual som governats
i per la unció del qual som marcats.
Ara, doncs, venerem a la Santíssima
Trinitat i preguem a la unitat
perquè per la seva gràcia puguem prevaler
per a alegrar-nos en la glòria.

[MOTETUS]

Vine Santíssima Trinitat
als que toquen la música.
Un sol Déu, la mateixa esplendor.
Un en tres persones,
que està per sobre de totes les coses.
Per la teva omnipotència,
engendrador sense límits,
condueix-nos a les alegries del cel.

[TENOR]

Al·leluia, beneït sou

La harpe de melodie

La harpe de melodie
Faites saunz mirancholie
Par plaisir
Doit bien cescun resjoir
Pour l'armonie
Oir, sonner et veir.
Et pour ce je sui d'acort
Pour le gracios deport
De son douc son
De faire saunz nul discort
Dedans li de bon acort
Bone chanson,
Pour plaire bonne compagnie
Pour avoir plais anche lie
De merir,
Pour desplaisance fuir
Qui trop anuie,
A ceulz qui plaist a oir
La harpe de melodie...

Armes, amours / O flour des flours

[CANTUS 1]

Armes, amours, dames, chevalerie,
Clers, musicans et fayseurs en françoys,
Tous sosfistes, toute poeterie,
Tous ches qui ont melodieuses vois,
Ceus qui cantent en orgue aucunes foys
Et qui ont chier le doulz art de musique,
Demenés duel, plourés, car c'est bien drois,
La mort Machaut, le noble rethouryque.

Priés por li si que nulls ne l'oublie.
Ce vous requier le bayli de Valois,
Car il n'en est au jor d'uy nul en vie
Tel com il fu, ne ne sera des moys.
Complais sera de contes et roys
Jusqu'a lonc temps per sa bone practique.
Vestés vous noir; plorés, tous Champenois,
La mort Machaut, le noble rethouryque.

[CANTUS 2]

O flour des flours de toute melodie,
Tres doulz maistres qui tant fustes adrois,
O Guillaume, mondains diex d'armonie,
Après fos fais, qui obtiendra le choys
Sur tous fayseurs? Certes, ne le congnoys.
Vo nom sera precieuse relique,
Car l'on plourra en France, en Artois
La mort Machaut, le noble rethouryque.

Plourés, rubebe, viele et ciphonie,
Psalterion, tous instruments courtois,
Guisternes, fleustes, herpes, chelemie,
Traversaynes et vous, amples de vois,

L'arpa de la melodia

L'arpa de la melodia,
creada sense malenconia,
per plaer,
ha de complaure a tots
els qui senten, toquen i veuen
la seva harmonia.
I així estic d'acord,
pel plaer cortès
del seu dolç so
per fer-hi
una bona cançó, ben afinada,
sense discòrdia
per complaure a una bona companyia,
per tenir plaer,
perquè abandoni el descontentament
com a cançó per a aquells
que gaudeixen escoltant
l'arpa de la melodia...

Armes, amors / O flor de flors

[CANTUS 1]

Armes, amors, dames, cavallers,
músics, clergues, tots els que busqueu perseguir
el veritable coneixement a França i la dolça poesia,
tots aquells amb veus melodioses, que
canten bé i potser també toquen l'orgue,
que estimeu l'art de la música, ara vesseu
les vostres llàgrimes i ploreu, perquè la notícia és certa
que el noble creador Machaut és mort.

Pregueu per ell i recordeu-lo en silenci,
això demana el batlle de Valois, que no coneixia
la nostra era cap home més bo que ell,
ni trobarà cap home del seu to.
Els prínceps i els reis han de dominar les llàgrimes.
Plora vestit de negre el poble de la Xampanya
i escampeu flors dolces
perquè heu perdut el cap sobirà de l'art,
que el noble creador Machaut és mort.

[CANTUS 2]

Oh, flor de flors de tota melodia,
mestre dolcíssim, que tanta habilitat vas mostrar,
oh Guillaume, senyor de l'harmonia,
després de les teves gestes, qui podria liderar el camp?
Ningú, segurament, que jo sàpiga;
El teu nom, una relíquia preciosa, en lloc teu,
Illa de França, Artois, plorarà, amb dolor,
que el noble creador Machaut és mort.

Llaüts, violes, rebecs, tota la simfonia,
saltiri, violí, sonant alt i baix,
rotes, guitarres, gaites i flautes juntes,
i vosaltres, nimfes del bosc,

Timpane ossy, metés en uevre doys,
Tous instruments qui estes tous antiques,
Faites devoir, plourés, gentils Galoys,
La mort Machaut, le noble rethouryque.

Pantheon abluitur / Apollinis eclipsatur / Zodiacum signis

[TRIPLUM]

Pantheon abluitur, templum pseudo deorum,
contruitur ecclesia sanctorum,
plus error destruitur, mutavi honorum.
Prima Sancta Trinitas ibidem veneratur
gratiam divinas, ut plene largiatur;
hinc laudum concinitas majestate collocatur,
ierarchias complete post decem venerari,
laus sequitur prophete Johannes tam precitari.
Duodecim athlete tunc debent collaudari,
martirum vibratio consequenter laudatur.
Confitens flagratio vicissim decoratur
virginum fragratio laude simul fruatur.
Nos ubique locorum his festum celebrare
jubemur singulorum si non constat servare
jus supplem honorum quos contigit peccare
nunc caput deprecentur istius membra festi
corda nostra la ventur sic lavate celesti
ne nobis dominantur proditores scelesti

[MOTETUS]

Apollinis eclipsatur nunquam lux cum peragatur,
signorum ministerio bis sex quibus armonica fulget
arte basilica musicorum collegio
multiformibus figuris e quo nitet J. De Muris
modo colorum vario,
Philippus De Vitriaco acta plura vernant aquo
ordine multiphario,
noscit Henricus tonorum tenorem bene
Magnicum Dionisio,
Renaudus De Tyromonte Orpheico potus fonte,
Robertus De Palatio
actubus petulantia fungens, gaudet poetria
Wilhelmi De Mascaubo, Egidius De Morino baritonans
cum Garino
quem conoscat Suessio,
Arnaldus Martini jugis philomena,
P. De Brugis, Gaufridos De Barrolio:
Vox quorum mundi climata penetrat ad algamata
doxe fruuntur bravio.

amb tambors, deixeu que els vostres dits treballin,
i que ningú digui que la música de la cítara hagi marxat.
Ploreu tots a França, inclineu-vos:
que el noble creador Machaut és mort.

El baptisme es dona al Panteó / Apol·lo mai s'eclipsa / Signes del zodíac

[TRIPLUM]

El baptisme es dona al Panteó, el temple dels falsos
déus.
Es construeix l'església dels sants.
L'error s'està aniquilant i es transforma en virtut.
Aquí es venera la Santíssima Trinitat per sobre de tot
perquè la divinitat ens pugui concedir la seva gràcia.
D'ara endavant, l'ordre de la lloança s'estableix amb
dignitat:
Després dels deu ordres s'han d'adorar les jerarquies,
després ve la lloança del gloriós profeta Joan,
després s'han de celebrar els dotze apòstols.
Després d'això, com és apropiat, es lloa la brillantor dels
màrtirs.
Després s'honora el fervor dels qui confessen la fe.
La fragància de les verges també rep lloança.
Se'ns mana celebrar festa en honor seu a tot arreu.
Si això no s'observés, que els afectats pel pecat
donin els tributs habituals.
I ara, que els membres d'aquesta festa celebrin el seu cap,
que els nostres cors siguin purificats.
Divinitats, purifiqueu-nos perquè els traïdors malvats
no regnin sobre nosaltres.

[MOTET]

La llum d'Apol·lo mai s'eclipsa quan recorre
el ministeri dels seus dotze signes.
A través d'ells, aquesta llum brilla harmoniosament
d'un art reial gràcies al gremi de músics.
Entre ells brilla Johannes de Muris
per les seves figures amb moltes formes diferents.
Pel mode canviant dels seus colors destaca Philippe de
Vitry,
per qui floreixen moltes composicions de tota mena.
Henry Helen coneix bé l'entonació de cada to
amb Dennis el Gran, Reginald de Tirlmont,
que va beure de la font d'Orfeu,
Robert d'Ais, que gaudeix de la poesia de Guillaume de
Machaut mentre treballa
amb exuberància en les seves pròpies peces.
Giles de Therouanne que canta el tenor amb Garin,
que és ben conegut a Soissons,
Arnold de Saint-Martin, el rossinyol inesgotable,
Pere de Bruges i Geoffrey de Bareuil,
les veus dels quals penetren totes les regions del món
fins als més alts honors.
Que gaudeixin del premi de la glòria.

[CONTRATENOR]

Zodiacum signis justrantibus
armonia Phebi fulgentibus
musicali palam sinergia,
Pictagore numerus ter quibus
adequatur preradiantibus,
Boetii basis solercia,
B. De Clugni nittens energia
artis practice cum theoria,
recomendans se subdit omnibus
presentia per salutaria
musicoum triplimateria
notitiam dat de nominibus.

En attendant, esperance conforte

En attendant, Esperance conforte
L'omme qui vuolt avoir perfeccion;
En attendant se deduc et deporte,
En attendant li proumet guerredon,
En attendant passe temps et sayson,
En attendant met en li sa fiance;
De toulz ces mets est servis a fayson
Cilz qui ne sceit vivre sans Esperance.

En seumeillant

En seumeillant m'avint une vision
moult obscure et doubteuse pour entendre:
avis m'estoit qu'un fort vespertilion
en conquete sourmontoit Alixandre;
mais Seril monstre en sa vray descripcion
que c'est le roy qui tien en compaygnye
armez, amors, damez, chevalerie.

Cilz noble roy a timbre de tel faton
dont legier est a touz pour cert comprendre
que maint panz et lointaine region
de son haut pooir nez valdront defendre
n'a son vaillant cuer ardis come lion
ains seront touz priants sa seigneurie:
armez, amors, damez, chevalerie.

Et, pour donner au songe conclusion,
le passage, qui ert sanz moult atandre:
en Sardigne nouz mostre que d'Aragon
fera soun cry partout doubter et craindre,
car puissant est en terre et mer par renon
larges en dons, et aymé sans oublie
armez, amors, damez, chevalerie.

[CONTRATENOR]

Quan els signes recorrin el zodíac,
brillant amb l'harmonia de Febus
en presència de la concòrdia musical,
el nombre de Pitàgores és igual a tres vegades la seva
resplendor.
Gràcies a la intel·ligència dels principis de Boeci
Bernard de Cluny compon poderosament
i uneix la pràctica de l'art a la teoria;
tal com es recomana, se sotmet a totes
aquestes obres saludables.

Mentre espera, l'esperança consola

Mentre espera, l'esperança consola
l'home que busca la perfecció;
mentre espera, ell es diverteix i s'entreté,
mentre espera, ella li promet recompensa,
mentre espera, el temps i les estacions passen,
mentre espera, ell diposita la seva confiança en ella.
De tots aquests plats se serveix àmpliament
l'home que no pot viure sense l'esperança.

Mentre dormia

Mentre dormia vaig tenir una visió
molt difícil i dubtosa d'entendre.
Vaig pensar que un ratpenat poderós
havia vençut Alexandre en batalla,
però Seril mostra en el seu relat precís
que és el rei qui es manté ferm en la batalla:
Armes, Amor, Dames, Cavalleria.

Aquest noble rei té un escut d'armes de tanta noblesa
d'on és fàcil entendre amb certesa
que molts països i regions llunyanes
trobaran inútil defensar-se contra
el fort poder que exerceix,
ni contra el seu cor valent, tan valent com un lleó;
més aviat tots li aniran suplicant que sigui el seu
senyor.
Armes, Amor, Dames, Cavalleria.

I, per afegir una conclusió al somni,
el pas que es farà amb poc retard
a Sardenya, ens mostra que des d'Aragó
inspirarà por i terror al so del seu crit de guerra.
perquè és conegut com un poderós guerrer per terra i
mar,
generós en regals i estimat per sempre.
Armes, Amor, Dames, Cavalleria.

En ce gracieux tamps

En ce gracieux tamps joly
En un destour la j'ay oÿ
Si doucement
Et le plus tres joliment
C'onques ne vi
Le rossignolet liement
Chanter, Oci, oci, oci, oci, oci, oci.
Mais d'autre part il y avoit
Un oisel qui toudis crioit
A haute vois, Cocu, cocu, cococu, cocu,
Salliant de buison en buison.
Ne point taire ne se voloit
Mais toudis plus fort il cantoit
Dedens le bois, Cocu, cocu, cococu, cocu,
Et ne disoit altre canson.
Adont tantost je m'en parti
Et m'en alay sans nul detri
Apertement
Vers le rossignol bel et gent
Que j'en troÿ,
Et l'escoutay gallardement
Disant, Oci, oci, oci, oci, oci, oci.
En ce gracieux tamps joly...

En aquesta bonica estació

En aquesta bonica i agradable estació
vaig sentir en un lloc apartat
un rossinyol cantant
tan dolçament,
i molt més bonic
que mai havia sentit abans:
Oci, oci, oci, oci, oci, oci.
Però a prop hi havia un ocell
que cridava contínuament
i fort: Cocu, cocu, cococu, cocu,
volant d'arbust en arbust.
No volia callar
però cada cop més fort cantava
al bosc: Cocu, cocu, cococu, cocu,
i no cantava cap altra cançó.
I així vaig marxar immediatament
i vaig anar sense demora
directament cap a
el bell i noble rossinyol
que encara podia sentir dèbilment,
i vaig escoltar mentre cantava alegrement:
Oci, oci, oci, oci, oci, oci.
En aquesta bonica i agradable estació, etc.

PROPER CONCERTS

© David Gómez

Divendres 08 d'agost
20.30 h Auditori espai Ter

SENARTS WIND QUINTET

Vents pastorals

Carles Chordà **trompa**
Nieves Aliaño **flauta**
Clara Caminas **fagot**
Lluís Casanova **clarinet**
Pau Roca **oboè**

PREU: DES DE 28 EUR

Dissabte 09 d'agost
20.30 h Auditori espai Ter

ARMONICO CONSORT

*Profunditat emocional:
Stabat mater - Dido & Aeneas*

Hannah Fraser-Mackenzie **soprano**
Andrew Davies **baríton**
Eloise Irving **soprano**
Laura Moretto **soprano**
William Towers **contratenor**
William Searke **tenor**
Christopher Monks **direcció**

PREU: DES DE 36 EUR

Festival de Torroella de Montgrí 2025

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgri

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella #arecerdelafúriadelmón

www.festivaldetorroella.cat

FESTIVAL
TORROELLA
DE MONTGRÍ

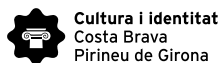

JM Torroella de Montgrí

Organitza:

Amb el suport de:

Digitalització dels programes de mà:

Pla de recuperació, transformació i resiliència

Mitjans oficials:

Col·laboradors:

El Festival és membre de:

FESTIVAL DE TORROELLA

JM Torroella de Montgrí

Festival de Torroella de Montgrí 2025

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgri

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella

#arecerdelafúriadelmón

www.festivaldetorroella.cat

